

PESEL.....

IMIĘ I NAZWISKO.....

**Egzamin dla kandydatów
na Przewodnika Świętokrzyskiego
8 – 9.06.2009**

TEST

1. Fundatorem późnorenesansowej (manierystycznej) kaplicy p.w. Matki Boskiej przy kościele parafialnym w Bejskach był:
 - a. Zygmunt Gonzaga Myszkowski
 - b. Stanisław Branicki
 - c. Mikołaj Firlej
 - d. bp Stanisław Krasiński

2. Najstarszym – o źródłowo potwierdzonej metryce - drewnianym kościołem w Polsce jest kościół w:
 - a. Kossowie
 - b. Glinianach
 - c. Zborówku
 - d. Świniarach

3. Santi Gucci Florentino związany był z ośrodkiem kamieniarsko-rzeźbiarskim w:
 - a. Chęcinach
 - b. Pińczowie
 - c. Kunowie
 - d. Szydłowcu

4. Pierwszy wielki piec na obszarze Staropolskiego Okręgu Przemysłowego wzniesiono w:
 - a. Samsonowie
 - b. Cedzynie
 - c. Bobrzy
 - d. Kuźniakach

5. Renesansowy ołtarz główny z katedry wawelskiej znajduje się w kościele parafialnym w:
 - a. Małogoszczy
 - b. Chęcinach
 - c. Bodzentynie
 - d. Tarczku

6. Której z budowli nie fundował Jan Długosz?
 - a. kościół parafialny w Oleśnicy
 - b. dzwonnica w zespole Kolegiaty (ob. Bazyliki) w Wiślicy
 - c. kościół parafialny w Chotlu Czerwonym
 - d. mansjonaria, ob. Muzeum Diecezjalne w Sandomierzu

7. Ks. Józef Karsznicki nie zaprojektował:
 - a. obecnie nie zachowanej wieży w fasadzie kościoła klasztornego na Świętym Krzyżu
 - b. przebudowy kościoła parafialnego w Górach Wysokich
 - c. kościoła w Obrazowie
 - d. fasady i sygnaturki kościoła cystersów w Koprzywnicy

8. Dawna huta Klimkiewiczów znajduje się w:
 - a. Sandomierzu,
 - b. Starachowicach,
 - c. Ostrowcu Św.
 - d. Końskich

9. Obrazy w kościele na Świętym Krzyżu namalował:
 - a. Wojciech Kossak,
 - b. Jan Styka,
 - c. Franciszek Smuglewicz,
 - d. Józef Szermentowski.

10. Największy zbiornik wodny na terenie woj. świętokrzyskiego to:

- a. Brody,
- b. Cedzyna,
- c. Chańcza,
- d. Starachowice-Pasternik.

11. Obok jakich miast Sandomierz zaliczany jest do „Sedes Regni Principales”

- a. Poznania i Gniezna,
- b. Krakowa i Wrocławia,
- c. Krakowa i Poznania,
- d. Wrocławia i Poznania.

12. Opatów przywilej lokacyjny otrzymał w roku:

- a. 1282,
- b. 1283,
- c. 1284,
- d. 1285.

13. Zamek „Krzyżtopór” w Ujeździe został wybudowany z polecenia:

- a. Zbigniewa Oleśnickiego,
- b. Zbigniewa Ossolińskiego,
- c. Krzysztofa Ossolińskiego,
- d. Krzysztofa Szydłowieckiego.

14. Twórca ołtarzy w nawie głównej Bazyliki Sandomierskiej jest:

- a. Jan Bukowski,
- b. Karol de Prevot,
- c. Maciej Polejowski,
- d. Wit Stwosz.

15. Polichromie bizantyjsko–ruskie w prezbiterium Bazyliki Sandomierskiej ufundował:

- a. Kazimierz Wielki,
- b. Władysław Jagiełło,
- c. Kazimierz Jagiellończyk,

d. Fryderyk Jagiellończyk.

16. Izba pamięci oddziału „Jędrusie” znajduje się w:

- a. Sulistawicach,
- b. Wiśniowej,
- c. Zawichoście,
- d. Koprzywnicy.

17. Świętokrzyski Park Narodowy utworzono w roku:

- a. 1947,
- b. 1950,
- c. 1952,
- d. 1956.

18. Prawa miejskie dla Sandomierza Leszek Czarny nadał w roku:

- a. 1182,
- b. 1186,
- c. 1282,
- d. 1286.

19. Mauzoleum męczeństwa wsi polskiej podczas II wojny światowej jest w:

- a. Michniowie
- b. Gębicach
- c. Skarżysku-Kamiennej
- d. Pińczowie

20. „Donat” to pierwszy pseudonim:

- a. Waldemara Szwieca
- b. Władysława Jasińskiego,
- c. Jana Piwnika
- d. Zygmunta

21. Z kościołem św. Jakuba w Sandomierzu związany jest zakon:

- a. Jezuitów,
- b. Franciszkanów,

- c. Bernardynów,
- d. Dominikanów.

22. Rzeźbiarz Jan Maria Padovano jest autorem renesansowego nagrobka:

- a. Niedźwickich w pocysterskim kościele w Koprzywnicy
- b. Elżbiety Zebrzydowskiej w kieleckiej Katedrze
- c. Elżbiety Firlejówny w kościele parafialnym w Bejscach
- d. Stanisława Tarnowskiego w kościele parafialnym w Chrobrzu

23. Które z miast nie posiada w obecnych granicach administracyjnych dzielnicy, która była niegdyś odrębnym organizmem miejskim:

- a. Pińczów
- b. Kielce
- c. Ostrowiec Świętokrzyski
- d. Starachowice

24. Przykładem ufortyfikowanej architektury sakralnej w woj. świętokrzyskim jest:

- a. zespół kościoła parafialnego p.w. Świętej Trójcy w Zawichoście
- b. zespół kościoła parafialnego w Ptkanowie
- c. zespół kościoła parafialnego w Tarczku
- d. zespół klasztorny w Rytwianach

25. Właścicielami Pińczowa nie byli:

- a. Opalińscy
- b. Myszkowscy
- c. Wielopolscy
- d. Oleśniccy

26. Wskaż właściwe uzupełnienie do porzekadła: „Kto ma, Książ i Szaniec, może iść z królową w taniec”

- a. Staszów
- b. Raków

- c. Ujazd
- d. Chroberz

27. Kasata klasztoru cysterskiego w Koprzywnicy nastąpiła w związku:

- a. z przeniesieniem zakonników do klasztoru w Mogile i ustanowieniem Parafii
- b. dekretem prymasa Franciszka Skarbka – Malczewskiego
- c. konfiskatą przez władze Królestwa Polskiego
- d. pożarem klasztoru i zniszczeniem jego trzech skrzydeł z celami zakonników

28. Do budowli klasycystycznych nie zalicza się:

- a. pałac w Bejskach
- b. pałac w Grabkach Dużych
- c. kościół w Wiązownicy
- d. kościół w Krzyżanowicach

29. Zespół klasztorny w Beszowej należał do zakonu:

- a. Karmelitów Bosych
- b. Klarysek
- c. Bernardynów
- d. Paulinów

30. Gotyckich malowideł ściennych nie zaprezentujemy turystom w:

- a. kościele klasztornym w Koprzywnicy
- b. Domu Długosza w Wiślicy
- c. kościele parafialnym w Kurzelowie
- d. kościele filialnym p.w. Wszystkich Świętych w Szydłowie

Zestaw pytań ustnych Sandomierz 8 – 9.06.2009

ZESTAW 1

1. Powiat sandomierski – zabytki (bez Sandomierza)
2. Zjawisko kaptażu i przykład w Górach Świętokrzyskich
3. Wymień i omów style architektoniczne XIX wieku

ZESTAW 2

1. Bazylika w Sandomierzu
2. Nida i jej dorzecze
3. Staropolski Okręg Przemysłowy - zarys ogólny

ZESTAW 3

1. Najważniejsze miasta woj. świętokrzyskiego
2. Proszę krótko scharakteryzować różnice pomiędzy starożytnym piecem dymarskim, dymarką średniowieczną i wielkim piecem oraz podać przykłady występowania takich obiektów na terenie regionu świętokrzyskiego.
3. Aleksander Patkowski

ZESTAW 4

1. Bazylika w Kielcach
2. Orogeneza kaledońska i jej związek z Górami Świętokrzyskimi
3. Powiat staszowski – zabytki miasta i powiatu

ZESTAW 5

1. Bodzentyn – historia i współczesność
2. Jeleniewski Park Krajobrazowy
3. Architektura renesansowa – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim

ZESTAW 6

1. Chęciny – historia i współczesność
2. Kamienna i jej dorzecze
3. Proszę wymienić i omówić znaleziska lub zabytki związane z epoką żelaza, które są lub mogą być wykorzystywane jako dobra turystyczne na terenie województwa świętokrzyskiego

ZESTAW 7

1. Kolegiata w Wiślicy
2. Nadnidziańskie Parki Krajobrazowe
3. Kielce – historia i zabytki

ZESTAW 8

1. Stefan Żeromski - życiorys i twórczość
2. Świętokrzyski Park Narodowy
3. Zabytki techniki nad rzeką Kamienną z dopływami

ZESTAW 9

1. Zabytki w miejscowościach nad rzeką Koprzywianką
2. Orogeneza hercyńska i jej związek z Górami Świętokrzyskimi
3. Zespół klasztorny na Karczówce

ZESTAW 10

1. Cystersi na Ziemi Świętokrzyskiej - historia i współczesność
2. Raków - historia i współczesność
3. Droga wojewódzka 756 – wymień zabytki na trasie Nowa Słupia - Raków

ZESTAW 11

1. Pińczów - historia i współczesność
2. Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy
3. Collegium Gostomianum – historia i architektura

ZESTAW 12

1. Szydłów - historia i współczesność
2. Sieradowicki Park Krajobrazowy
3. Zabytki techniki nad rzeką Czarną Konecką z dopływami

ZESTAW 13

1. Sandomierz – historia do XIV wieku
2. Proszę przedstawić koncepcje dotyczące początków klasztoru Benedyktynów na Świętym Krzyżu.
3. Zabytki techniki nad rzeką Bobrzą

ZESTAW 14

1. Kościół św. Józefa w Sandomierzu
2. Zgrupowania Partyzanckie „Ponury – Nurt”
3. Wiślica, jako legendarna kolebka chrześcijaństwa w Polsce w konfrontacji z wynikami badań archeologicznych.

ZESTAW 15

1. Jan Piwnik - życiorys
2. Sanktuarium w Kałkowie - Godowie
3. Architektura gotycka – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim

ZESTAW 16

1. Proszę podać i omówić przykłady popularyzacji badań archeologicznych w regionie świętokrzyskim i ocenić ich atrakcyjność turystyczną.
2. Historia i Zabytki Pińczowa
3. Puszcza Świętokrzyska

ZESTAW 17

1. Opatów - historia i zabytki
2. Orogeneza alpejska i jej związek z Górami Świętokrzyskimi
3. Kościół parafialny w Bodzentynie

ZESTAW 18

1. Ratusz w Sandomierzu
2. Proszę wymienić i krótko omówić miejsca w Kielcach i ich najbliższym rejonie związane z najstarszymi fazami osadnictwa.
3. Najcenniejsze zabytki Kielc

ZESTAW 19

1. Wyżyna Sandomierska
2. Ośrodki ariańskie w woj. świętokrzyskim
3. Oddział „Barabasza”

ZESTAW 20

1. Związek Henryka Sienkiewicz z Kielecczyną
2. Karczówka w Kielcach
3. Architektura romańska – charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim

ZESTAW 21

1. Sandomierz w wieku XIV – XVIII
2. Pasma główne w Górach Świętokrzyskich
3. Adolf Dygasiński

ZESTAW 22

1. Kielce do XVIII wieku
2. Proszę krótko omówić wielowątkowość ekspozycji na terenie tzw. „Wielkiego Pieca” w Starachowicach.
3. Kolegiata w Opatowie

ZESTAW 23

1. Kielce – wiek XIX do XXI
2. Rezerваты przyrody na Ponidziu
3. Zespół klasztorny w Jędrzejowie

ZESTAW 24

1. Muzeum Starożytnego Hutnictwa w Nowej Słupi – krótka charakterystyka i ocena atrakcyjności turystycznej ekspozycji.
2. Najważniejsze rzeki woj. świętokrzyskiego
3. Wymień zabytki Szydłowa

ZESTAW 25

1. Klimontów - historia i współczesność
2. Sanktuarium na Świętym Krzyżu
3. Architektura barokowa – Charakterystyka i przykłady w woj. świętokrzyskim

ZESTAW 26

1. Pałac Biskupów w Kielcach
2. Proszę omówić odkrycia archeologiczne dotyczące początków miasta Kielce
3. Góry Pieprzowe w Sandomierzu

ZESTAW 27

1. Sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia w Skarżysku – Kamiennej
2. Cystersi w Jędrzejowie
3. Starożytne hutnictwo żelaza w Górach Świętokrzyskich – zasięg i znaczenie zjawiska, jako dobra turystycznego.

ZESTAW 28

1. Kościół św. Pawła w Sandomierzu
2. Proszę krótko scharakteryzować możliwości turystycznego wykorzystania zabytków archeologicznych regionu świętokrzyskiego i samodzielnie ocenić obecny stan tego wykorzystania.
3. Historia i zabytki Chęciny

ZESTAW 29

1. Kościoły ekspiacyjne Kazimierza Wielkiego
2. Zespoły Klasztorne Cystersów na Ziemi Świętokrzyskiej
3. Wymień zabytki Bodzentyna

ZESTAW 30

1. Kościół św. Pawła w Sandomierzu
2. „Dymarki Świętokrzyskie”, „Wytopki ołowiu” i „Żelazne Korzenie”, jako przykłady imprez popularyzujących wyniki badań naukowych.
3. Wymień zabytki Wiślicy i Gorysławic

ZESTAW 31

1. Powstanie kościuszkowskie na terenie woj. Świętokrzyskiego
2. Benedyktyni na Świętym Krzyżu
3. Starożytne hutnictwo żelaza w Górach Świętokrzyskich – zasięg i znaczenie zjawiska, jako dobra turystycznego.

ZESTAW 32

1. Oblaci na Świętym Krzyżu
2. Działalność późnopaleolitycznych grup ludzkich na „Rydnie” – krótka charakterystyka..
3. Najcenniejsze zabytki Sandomierza

ZESTAW 33.

1. Suchedniów – historia i współczesność
2. Marmury kieleckie
3. Zespół neolitycznych kopalń krzemienia pasiastego w Krzemionkach – ogólna charakterystyka

1. Działalność późnopaleolitycznych grup ludzkich na „Rydnie” – krótka charakterystyka.
2. Proszę wymienić i krótko omówić 10 przykładów obiektów i miejscowości związanych z eksploatacją i przetwórstwem rud żelaza na terenie regionu świętokrzyskiego – od starożytności po czasy nam współczesne.
3. Proszę wymienić i krótko omówić najważniejsze (nieruchome) zabytki archeologiczne w Wiślicy i Pełczyskach poddając ocenie ich atrakcyjność dla turystów.
4. Proszę omówić przemiany w pradziejowej gospodarce na przykładzie wybranych znalezisk archeologicznych z terenu województwa świętokrzyskiego.